A?r? -Aktivite Paternleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *A?r? -Aktivite Paternleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16303

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

A?r? -Aktivite Paternleri Ölçe?i (A-APÖ), bireylerin ya?ad??? a?r? deneyimlerinin günlük ya?am aktivitelerini sürdürme biçimleri üzerindeki etkisini de?erlendirmek üzere geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, kronik a?r?ya sahip bireylerin a?r?ya kar?? geli?tirdikleri davran??sal tepkileri, özellikle aktiviteden kaç?nma veya aktivitede a??r? ?srarc? olma e?ilimlerini ölçmeyi hedefler.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Emine Tunç Süygün ve ?engül Toprak Çelenay taraf?ndan 2019 y?l?nda gerçekle?tirilmi? ve 4. Uluslararas? Bilimsel Ara?t?rmalar Kongresi'nde sunulmu?tur. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürüne özgü geçerlik ve güvenirlik özelliklerini inceleyerek, bu arac?n rehabilitasyon ve kronik a?r? yönetimi alanlar?nda kullan?lmas?na zemin haz?rlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

A?r?, Aktivite Paternleri, Psikometri, Uyarlama, Geçerlik, Güvenilirlik, Rehabilitasyon, Davran??sal De?erlendirme.

Yazarlar

Emine Tunç Süygün, ?engül Toprak Çelenay

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin **a?r?** ile ili?kili olarak sergiledikleri aktivite kal?plar?n? (paternlerini) objektif bir ?ekilde ölçmektir. Klinik pratikte, bu ölçek sayesinde hastalar?n a?r?ya ra?men aktiviteyi sürdürme (dayan?kl?l?k) veya a?r? korkusu nedeniyle aktivitelerden kaç?nma e?ilimleri nicel olarak belirlenebilir.

Elde edilen veriler, klinisyenlerin özellikle fizyoterapi ve psikolojik dan??manl?k süreçlerinde bireyselle?tirilmi? müdahale stratejileri geli?tirmesine yard?mc? olur. Ölçek, a?r?n?n bireyin ya?am kalitesi ve i?levselli?i üzerindeki davran??sal etkilerini derinlemesine anlamak için önemli bir araçt?r.

Yap?

A?r? -Aktivite Paternleri Ölçe?i, **a?r?** deneyimi kar??s?nda ortaya ç?kan bili?sel ve davran??sal modülasyonu ölçen psikolojik bir yap?y? temsil eder. Bu yap?, genellikle a?r?-korku-kaç?nma modelinin (Fear-Avoidance Model) bir parças? olarak de?erlendirilir ve bireyin a?r?y? bir tehdit olarak alg?lay?p alg?lamad???na dair ipuçlar? sunar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, do?rudan a?r?n?n ?iddetini de?il, a?r?ya verilen davran??sal yan?t?n tutarl?l???n? ve do?as?n? ölçer. Bu ba?lamda, ölçek bili?sel-davran??ç? terapi yakla??mlar?nda hedeflenen davran??sal de?i?iklikleri de?erlendirmek için uygundur.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? (Tunç Süygün ve Toprak Çelenay, 2019), psikometrik özelliklerin belirlenmesi amac?yla geçerlik çal??malar?n? içermi?tir. Ancak, sunulan kaynak özetinde yap? geçerli?i, kapsam geçerli?i veya ölçüt ba??ml? geçerli?e dair spesifik istatistiksel sonuçlar (örne?in, korelasyon katsay?lar? veya faktör yükleri) detayland?r?lmam??t?r.

Uyarlama sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe formunda da korundu?unun gösterilmesi için faktör analizi gibi yap? geçerli?i yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu çal??malar, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü kan?tlamay? amaçlar.

Güvenirlik

A?r? -Aktivite Paternleri Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun güvenirlik analizleri, uyarlama çal??mas?n?n önemli bir parças?n? olu?turmaktad?r. Güvenirlik, ölçümün kararl?l???n? ve iç tutarl?l???n? ifade eder. Tipik olarak bu çal??malarda Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? ve test-tekrar test yöntemleri kullan?l?r.

Kaynak referansta güvenirlik katsay?lar?na dair say?sal verilere yer verilmemi? olsa da, ba?ar?l? bir uyarlama, kabul edilebilir düzeyde yüksek iç tutarl?l?k de?erlerinin elde edildi?ini gösterir. Bu, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ü anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in orijinal faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli olup olmad???n? incelemek üzere faktör analizi uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin kaç boyutta topland???n? ve bu boyutlar?n teorik yap?yla ne kadar örtü?tü?ünü gösterir.

Genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?larak, orijinal ölçe?in boyutluluk modeli test edilir. Bu, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n, a?r?ya verilen farkl? davran??sal tepkileri (örne?in, kaç?nma ve dayan?kl?l?k) temsil eden alt ölçeklere ayr?l?p ayr?lmad???n? belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Araç

Test Type: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation Scale)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Kronik a?r? ?ikayeti olan yeti?kin popülasyon.

Age Group: Yeti?kinler (18 ya? ve üstü)

Population Details: Ölçek, klinik ortamlarda kronik a?r? ile mücadele eden bireylerin davran??sal profilini de?erlendirmek için tasarlanm??t?r. Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki ilgili örneklem üzerinde yap?lm??t?r.

Test Methodology: Kat?l?mc?lar, a?r?lar?na yan?t olarak belirli günlük aktiviteleri ne s?kl?kla veya ne ?ekilde gerçekle?tirdiklerini derecelendirme sistemi kullanarak belirtirler.

Anahtar Kelimeler

A?r? Yönetimi, Kronik A?r?, Davran??sal De?erlendirme, Fiziksel Aktivite, Kaç?nma Davran???, Psikometri, Uyarlama.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: etunc@kmu.edu.tr (Sorumlu Yazar Emine Tunç Süygün)

Correspondence Address: Karamanmara? Sütçü ?mam Üniversitesi veya ilgili kurum bilgileri kaynakta detayland?r?lmam??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? **2019** y?l?nda 4. Uluslararas? Bilimsel Ara?t?rmalar Kongresi'nde bildiri olarak sunulmu?tur. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri hakk?nda en güncel ve do?ru bilgiye ula?mak için sorumlu yazar Emine Tunç Süygün ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Akademik ara?t?rmalar veya klinik uygulamalar için ölçe?in kullan?m? öncesinde telif haklar? ve izin süreçlerinin netle?tirilmesi önem arz etmektedir.

Kaynaklar

Tunç Süygün, E. ve Toprak Çelenay, ?.(2019). *A?r? -Aktivite Paternleri Ölçe?inin Türkçe uyarlamas? geçerli?i ve güvenilirli?i*. 4. Uluslararas? Bilimsel Ara?t?rmalar Kongresi'nde sunulan bildiri. Yalova, Türkiye.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?lgili kongre özeti kitapç???na buradan ula??labilir: ubaksymposium.org

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: agri-aktivite-paternleri-olcegi-toad.pdf

A?r? -Aktivite Paternleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynaktaki içerikte ölçe?in maddeleri (soru listesi) sunulmam??t?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme sistemi için ilgili konferans bildirisinin tam metnine veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM